

IN HET KORT

Vaginale douche verhoogt het risico op soa's

Marije Bomers en Michiel van Agtmael

WAAROM DIT ONDERZOEK?

Vaginale douches, met een spuit of klyasma, worden in de VS veelvuldig gebruikt door tieners in de overtuiging dat dit de hygiëne ten goede komt. Ook in Nederland zijn deze vaginale douches overal verkrijgbaar. Er is geen bewijs voor het effect. Wel hangt het gebruik mogelijk samen met bacteriële vaginose, seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) en 'pelvic inflammatory disease' (PID).

LITERATUUR

- 1 Tsai CS, Shepherd BE, Vermund SH. Does douching increase risk for sexually transmitted infections? A prospective study in high-risk adolescents. *Am J Obstet Gynecol.* 2009;200:38.e1-38.e8.

Citeer als: *Ned Tijdschr Geneesk.* 2009;153:A301

 [Meer op www.ntvg.nl/klinischepraktijk](http://www.ntvg.nl/klinischepraktijk)

ONDERZOEKSVRAAG

Verhoogt het gebruik van vaginale douches de incidentie van soa's bij vrouwelijke adolescenten met een hoog risico?

HOE WERD DIT ONDERZOEKT?

In een prospectieve, observationele studie in 16 Amerikaanse centra volgden Tsai et al. 262 hiv-positieve en 147 hiv-negatieve meisjes van 12-19 jaar over een periode van 3 jaar.¹ Met interviews en vragenlijsten legden zij het gebruik van vaginale douches vast bij elk 3- of 6-maandelijks bezoek. Halfjaarlijks werden de adolescenten gescreend op 4 soa's: infectie met *Trichomonas vaginalis*, *Chlamydia trachomatis*, *Neisseria gonorrhoeae* of herpes-simplexvirus type 2.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

De tijd tot het oplopen van een nieuwe soa (gemeten vanaf het eerste soa-vrije bezoek) was korter voor de vrouwen die altijd de vaginale douche gebruikten (hazardratio (HR): 2,1; 95%-BI: 1,2-3,4) en voor degenen die deze af en toe gebruikten (HR: 1,5; 95%-BI: 1,0-2,2). Na correctie voor hiv-status, etniciteit, seksueel gedrag bij aanvang van het onderzoek en leeftijd was de HR nog steeds 1,8 (95%-BI: 1,1-3,1) voor degenen die de douche altijd gebruikten en 1,4 (95%-BI: 0,9-2,0) voor degenen dat af en toe deden, vergeleken met vrouwen die nooit een vaginale douche gebruikten.

CONSEQUENTIES VOOR DE PRAKTIJK

Helaas is niet bekend waarom de vrouwen in deze studie vaginale douches gebruikten (vanwege fluor- of jeukklachten of rondom menstruatie) en of de groepen verschilden in risicogedrag (gebruik van condooms of het hebben van meerdere partners). Bovendien is de onderzochte populatie niet representatief voor Nederlandse tieners (bijvoorbeeld wat betreft het percentage hiv-positieven).

Wel is dit een van de weinige prospectieve studies op dit gebied; eerdere onderzoeken lieten tegenstrijdige uitkomsten zien. Dit onderzoek suggereert dat het gebruik van vaginale douches het risico op een soa bij zowel hiv-positieve als -negatieve vrouwen kan vergroten. Artsen kunnen bij voorlichting van adolescenten het gebruik ervan dan ook afraden, conform de NHG-standaard 'fluor vaginalis'.